

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Dialecticam, siue Scientiam de Veritate, in decem libros
distributam

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

VI. Quibus principiis modorum vtiliumvtilitas, & inutilium inutilitas nitantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95210](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95210)

CAPVT VI.

Quibus principiis modorum vtilium vtilitas, & inutilium inutilitas nitantur.

45 **Q**uod ad primum attinet, duo principia generalia assignari solent: Primum metaphysicum; quæ sunt eadem vni tertio, sunt idem inter se, quæ non sunt eadem vni tertio, sed potius alterum ei idem, alterum ab eo diuersum non sunt idem inter se: Secundum dialecticum; quod priori Aristoteles superimposuit, videlicet dici de omni, & dici de nullo: id est, quod prædicatur de aliquo superiori, prædicatur de omni contento sub illo; vel, vt aliis verbis expressit B. Damascenus in log. cap. 8. *quacunque prædicantur de aliquo vt de subiecto, id est, vni uocæ, & de subiecto ipsius prædicabuntur*: quod verò negatur de aliquo superiori, negatur etiam de omni contento sub illo. Priori ergo principio omnes modi vtilis nituntur, cum in omnibus ex identitate extremorum cum medio in præmissis affirmata, aut negata, eorumdem identitas, aut distinctio inter se in exclusionem colligatur. Posteriori verò quatuor modi directi primæ figuræ innituntur, quippe qui maius extremum inconclusionem de minori negant, aut affirmant, eò quod illud affirmant aut negant in præmissis de medio, sub quo continetur minus extremum: ceteri vero modi huic principio reductiue tantum innituntur.

46 Duo itidem sunt principia quibus omnes modi vtilis innituntur, indirectè quidem, & reductiue: alterum metaphysicum, videlicet impossibile est idem simul esse, & non esse: alterum dialecticum metaphysico respondens, nimirum duæ contradictoriæ simul veræ esse non possunt. Nam, vt inferius constabit, conclusionem in aliquo modo vtili negans, postquam concessit præmissas, eò reduci potest, vt idem posse simul esse, & non esse, ac duas contradictorias esse posse simul veras, cogatur fateri: cogi autem ad hoc potest, vel sola propositione, & explicatione terminorum in quatuor modis perfectis primæ figuræ, vel in aliis imperfectis, cuiuscunque sint figuræ, eos reducendo ad perfectos, arte illa, & industria: de qua statim duobus capitibus sequentibus.

47 Quod ad secundum attinet quatuor principia cuius figuræ generalia sunt, ex quibus plurimum modorum colligitur inutilitas: Primum est: ex duabus particularibus præmissis, aut ex duabus negatiuis nil sequitur. Probatur, tum à posteriori in Bilbili & Colophone: tum à priori, quia, cum ambæ præmissæ particulares sunt, extrema non sunt eadem vni tertio simpliciter, & verè: termini enim indeterminatè & disunctiue sumuntur: indeterminata autem, & disunctiua identitas non est simpliciter, & verè identitas, aliàs lapis absolutè Deus esset, cum quo indeterminatè sumpto identificatur, propterea quod verum sit, lapidem esse vel Deum, vel creaturam: vnde non mirum, si in conclusionem esse nequeant eiusmodi extrema inter se eadem: cum verò ambæ præmissæ negatiuæ sunt, extrema non sunt eadem vni tertio: ex eo autem quod extrema alicui tertio eadem non sunt, nec inferitur eorum inter se identitas, nec distinctio, quandoquidem in alio medio vniri possunt, aut diuidi.

Secundum principium generale est: ex nulla præmissa particulari conclusio vniuersalis, & ex nulla negatiua sequi potest affirmatiua, tamen si al-

tera præmissa sit vniuersalis, aut quidpiam affirmet. Probatur, tum à posteriori in Catocho & Laerte: tum etiam, quia hic sicubi alias locum habet commune prologium, conclusio deteriorem partem sequitur, neutiquam perfectè sequutura, nisi esse debeat particularis, ac negatiua, quoties altera præmissa fuerit particularis, & negatiua: tum denique à priori, quoniam non plura identificari debent inter se in conclusione, quam identificantur vni tertio in præmissis: contrarium autem eueniret, si ex altera præmissa particulari sequeretur conclusio vniuersalis, vt cernere est in hoc syllogismo, aliquis homo currit, omnis homo est animal, ergò omne animal currit: haud enim omne animal, sed aliquod identificatur in præmissis cum currente vni tertio; videlicet in homine: rursus distinctio vnius extremi, aut alterutrius à medio in alterutra præmissa negatiua formaliter expressa nequit inferre immediatam identitatem extremorum in conclusione re præsentatam, vt constat ex numero superiori.

48 Tertium est: medium in aliqua præmissarum perfectè, & completè distribui debet, hoc est, pro omnibus accipi debet, pro quibus potest. Probatur à posteriori, quoniam idcirco hic arguendi modus inutilis est, omne animal fuit in arca Noe, Bucephalus Alexandri est animal, ergò fuit in arca Noe; nec non hic, essentia diuina est pater, filius est essentia diuina, ergò filius est pater: A priori verò, quia si medium completè distributum non sit, non erit propriè vnum comparatione extremorum, nec hæc vni tertio eadè erunt, vt per præfata exèpla intuenti elucescet. Quartum est, nullus terminus non distributus in præmissis in conclusione distribuendus est: quæ ratioe hic syllogismus paralogismus est, omnis homo est animal, omnis homo est substantia, ergò omnis substantia est animal; probatio autem eius principij à priori est talis: nequit plus inferri in conclusione, quam in præmissis expressum fuerit, iuxta paulò superius dicta, inter probandum secundum generale principium: huius autem contrarium eueniret, si qua conclusio distribueret terminum aliquem non distributum in præmissis.

49 Præter hæc quatuor principia cuius figuræ generalia quædam sunt aliquarum propria, & specialia, & quæ non omnibus inseruiunt. Pro prima figura sit hoc: ex maiori particulari, aut minori negatiua nil vi formæ concluditur. Pro secunda figuræ: ex duabus affirmatiuis; aut maiore particulari nil vi formæ sequitur. Pro tertia: ex minori negatiua nil formaliter efficitur. Quæ tria principia particularia, & à posteriori euidencia sunt, vt versus illos Bilbilis, & Colophon &c. expendentem constabit, & à priori fisdem ferme rationibus possunt, quibus generalia, probari: eorum autem exempla in obuiis sunt, & propterea à nobis omittuntur.

CAPVT VII.

Reductio syllogismorum ostensua, & per impossibile.

50 **S**yllogismi omnes in quatuor primis modis primæ figuræ ad eò euidenter concludunt, vt qui concessis eorum præmissis consequentiam tamen negaret, duas contradictorias expressè concederet: siquidem in Darij qui concedit has præmissas, omnis homo est animal, Petrus est homo, expressè largitur hanc propositionem, Petrus, qui est homo, est animal;